

Odporúčanie Slovenskej bankovej asociácie

Rámcové pravidlá pre individuálne riešenie finančnej situácie klientov v nadväznosti na legislatívnu možnosť odkladu splátok úverov podľa ustanovení zákona č. 67/2020 Z. z. v znení neskorších predpisov (tzv. Lex Corona)

Preambula

Slovenský bankový sektor od vypuknutia korona krízy pevne stojí za svojimi klientmi a pomáha im zvládnuť toto náročné obdobie. Od 9. apríla 2020 môžu klienti – fyzické osoby aj podnikatelia, využívať legislatívny odklad splátok úverov v zmysle zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov (ďalej len „Lex Corona“).

Úpravu a podmienky odkladu splátok okrem Lex Corona upravujú aj dočasné pravidlá „Usmernenia o legislatívnych a nelegislatívnych moratóriách na splácanie úverov uplatňovaných v súvislosti s krízou spôsobenou ochorením COVID-19“ (ďalej len „EBA/GL/2020/02“) a odporúčania NBS zo dňa 18. decembra 2020 (ďalej len „Odporúčanie NBS“).

Ekonomické argumenty popisujúce aktuálnu situáciu odkladu splátok

Od začiatku pandémie do 31. decembra 2020 banky celkovo schválili viac ako 141-tisíc žiadostí o odklad splátok úverov z čoho bolo takmer 7-tisíc žiadostí od podnikateľov. Pokiaľ v apríli a máji bolo schválených viac ako 50-tisíc žiadostí mesačne, v decembri to bolo už iba o niečo viac ako 2 700 a z toho 171 boli žiadosti od podnikateľov.

Aktuálna štatistika sektora ukazuje, že až približne 95% klientov, ktorým sa skončil legislatívny odklad splátok, sa vrátilo k splácaniu úverov bez problémov. Obdobný vývoj je aj v prípade podnikateľov. Z 5% klientov, ktorí mali problém vrátiť sa k štandardnému splácaniu, má viac ako 77%, teda tri štvrtiny,

so svojou bankou nastavenú individuálnu reštrukturalizáciu a pokračujú v splácaní s novými podmienkami.

Popri už existujúcich legislatívnych možnostiach odkladu splátok bankový sektor poskytuje svojim klientom možnosť požiadať o odklad splátok alebo reštrukturalizáciu úveru z dôvodu COVID-19 aj na individuálnom základe.

Bankový sektor má silný záujem pomôcť svojim klientom. Primárnym cieľom a úlohou bánk je poskytovať služby svojim klientom, vrátane úverovania. Nie je záujmom bánk pri odôvodnených a dočasných finančných problémoch ich klientov, ktorí majú záujem spolupracovať s bankou, vymáhať svoje pohľadávky a ukončovať spoluprácu s klientmi. Zároveň však treba podotknúť, že úverové portfóliá bánk musia zostať transparentné a zdravé, zabezpečujúce stabilitu bankového sektora aj do budúcnosti. Preto po takmer roku uvoľneného a plošného poskytovania bezpodmienečných odkladov splátok je dôležité vyhodnocovať adekvátne riziko a kvalitu úverov a v prípade nezvratnej neschopnosti dlžníkov obnoviť splácanie úverov mať možnosť tieto úverové vzťahy ukončiť.

[Odklady splátok v zmysle Lex Corona](#)

Až do odvolania mimoriadnej situácie v súvislosti s COVID-19 (t. j. do ukončenia obdobia pandémie) sú v platnosti ustanovenia Lex Corona, v zmysle ktorých môže klient spĺňajúci zákonné podmienky požiadať jedenkrát o odklad splátok úveru na obdobie, ktoré nie je dlhšie ako deväť mesiacov. Slovenský bankový sektor aj naďalej podporuje domácnosti a podnikateľov, ktorí sa v dôsledku COVID-19 môžu dostať do ťažkej ekonomickej situácie, a je pripravený im poskytnúť odklad splátok v zmysle ustanovení Lex Corona.

Klienti, ktorí nemôžu požiadať o odklad splátok úveru v zmysle Lex Corona, môžu individuálne požiadať svoju banku o riešenie svojej situácie.

Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA) publikoval 2. apríla 2020 Usmernenia EBA/GL/2020/02, ktoré sa začali uplatňovať dňom zverejnenia. Usmernenia obsahujú stanovisko EBA k postupom dohľadu a k spôsobu, akým sa má uplatňovať právo EÚ v konkrétnych oblastiach. Cieľom usmernení je stanoviť prudenciálne zaobchádzanie s legislatívnymi (napr. Lex Corona) a nelegislatívnymi moratóriami na splácanie úverov, ktoré boli zavedené ako reakcia na pandémiu COVID-19. Platnosť usmernenia bola postupne predĺžovaná až do 31. marca 2021. Tieto usmernenia umožňujú využitie výnimiek pri plnení štandardných povinností európskych bánk v oblasti kapitálových požiadaviek.

Podmienky pre odklad splátok úverov klientov v období od 1. 1. 2021 do 31. 3. 2021

V období od 1. 1. 2021 do 31. 3. 2021 sú v platnosti EBA/GL/2020/02, príslušné ustanovenia Lex Corona a Odporúčanie NBS.

V zmysle EBA/GL/2020/02, platných do 31. 3. 2021, odklad splátok úverov realizovaný podľa príslušných ustanovení Lex Corona by nemal mať vplyv na príznak zlyhania a nemal by zhoršovať kreditnú kvalitu dlžníka.

V zmysle uvedených predpisov môže klient jedenkrát požiadať o zákonný odklad splátok úverov na maximálne 9 mesiacov, bez negatívneho príznaku v príslušnom úverovom registri.

Klienti, ktorým nevyhovujú podmienky zákonného odkladu splátok úveru, resp. ktorí už vyčerpali možnosť požiadať o zákonný odklad splátok úverov, môžu požiadať banku o individuálne riešenie.

Podmienky pre odklad splátok úverov klientov v období od 1. 4. 2021 do ukončenia platnosti príslušných ustanovení zákona č. 67/2020 Z. z. v znení neskorších predpisov

V období od 1. 4. 2021 až do odvolania mimoriadnej situácie v súvislosti s COVID-19 (t. j. do ukončenia obdobia pandémie) sú v platnosti príslušné ustanovenia Lex Corona a Odporúčanie NBS.

Vzhľadom na skutočnosť, že EBA/GL/2020/02 sa uplatňujú len do 31. 3. 2021, odklad splátok úverov realizovaný podľa príslušných ustanovení Lex Corona v období po 31. 3. 2021 bude mať vplyv na príznak zlyhania a na kreditnú kvalitu dlžníka.

V zmysle uvedených predpisov môže klient jedenkrát požiadať o zákonný odklad splátok úverov na maximálne 9 mesiacov.

V zmysle odporúčania NBS z 18. decembra 2020:

„ ... 3. *Informácia k obdobiu od 1.4.2021*

Súčasnú znenie EBA GL už nepredpokladá predĺženie termínu aplikácie EBA GL na odklady splátok povolené po 31.03.2021. Banky tak majú k dispozícii dostatočný časový priestor na to, aby upravili svoje vnútorné procesy tak, aby od 1.4.2021 postupovali v súlade so štandardným prudenciálnym režimom hodnotenia klientov aplikovaným pred publikovaním EBA GL. ...“

Klienti, ktorým nebudú vyhovovať podmienky zákonného odkladu splátok úveru, resp. ktorí už vyčerpali možnosť požiadať o zákonný odklad splátok úverov, budú môcť požiadať banku o individuálne riešenie.

Predstavenie Rámcových pravidiel

Bankový sektor v aktuálnej situácii spracoval Rámcové pravidlá a podmienky pre individuálne riešenie finančnej situácie klientov v nadväznosti na legislatívnu možnosť odkladu splátok úverov podľa ustanovení Lex Corona, EBA/GL/2020/02 a Odporúčania NBS.

Rámcové pravidlá sú vypracované v zmysle Stanov SBA ako odporúčanie a sú prijaté plne v súlade so súťažnými pravidlami, nezasahujúc do individuálnych obchodných zámerov členov SBA. Rámcové pravidlá nemajú záväzný charakter a je na individuálnom uvážení člena SBA, či bude postupovať v zmysle tohto odporúčania.

Slovenská banková asociácia ako záujmové združenie bánk je plne oprávnená vo vzťahu k svojim členom odporúčať postupy a pravidlá, ktoré považuje za prospešné pre sektor a následne aj klientov. Avšak SBA a celý finančný sektor musí zároveň plne rešpektovať a dodržiavať pravidlá ochrany hospodárskej súťaže. Je plne na zvážení členov, aby vyhodnotili, či sa odporúčaniami SBA budú riadiť a v akom rozsahu.

Slovenský bankový sektor aj naďalej podporuje domácnosti a podnikateľov, ktorí sa v dôsledku COVID-19 môžu dostať do ťažkej ekonomickej situácie, a je pripravený im poskytnúť odklad splátok v zmysle ustanovení Lex Corona, alebo individuálne riešenie ich finančnej situácie.

Nižšie uvádzané základné princípy vychádzajú z ustanovení už definovaných v Lex Corona, napr. v tretej a štvrtej hlave aktuálne platného zákona.

Uvedené minimálne rámcové pravidlá a podmienky nelimitujú možnosti bánk poskytnúť klientom odlišné podmienky.

Rámcové pravidlá individuálneho riešenia splácania úverov klientov, ktorí už využili legislatívnu možnosť odkladu splátok úveru v zmysle zákona Lex Corona

- 1) O individuálne riešenie podľa spoločných rámcových pravidiel môžu požiadať klienti, ktorí už využili odklad splátok v zmysle Lex Corona. Klienti môžu o individuálne riešenie požiadať v prípade, ak majú finančné ťažkosti so splácaním úverov v dôsledku pandémie COVID 19.
- 2) Klient môže požiadať o individuálne riešenie podľa spoločných rámcových pravidiel v období od 25. 1. 2021 najneskôr do 30. 6. 2021.
- 3) V prípade klienta - spotrebiteľa je plne na zvážení banky, aby si stanovila podmienky v oblasti minimálnych podmienok, ktoré musí klient splniť (napr. že klient nie je v omeškaní so splátkou úveru, alebo klient nie je v stave zlyhania) a podmienky platenia poisťného (napr. o spôsobe a

výške tejto platby). Tieto vyššie uvedené podmienky stanovené individuálnou bankou môžu vzhľadom na existujúcu právnu úpravu vychádzať z podmienok stanovených v Lex Corona.

- 4) V prípade klienta - podnikateľského subjektu je plne na zväžení banky, aby si stanovila podmienky v oblasti minimálnych podmienok, ktoré musí klient splniť (napr. že klient nie je v omeškaní so splátkou úveru, alebo klient nie je v stave zlyhania). Tieto vyššie uvedené podmienky stanovené individuálnou bankou môžu vzhľadom na existujúcu právnu úpravu vychádzať z podmienok stanovených v Lex Corona.
- 5) Bankám sa odporúča pristupovať ku klientom individuálne po zohľadnení finančnej situácie klienta s cieľom nájsť obojstranne vhodné riešenie.
- 6) Pri vykazovaní na účely príslušného elektronického registra údajov sa odporúča bankám vychádzať z platných európskych a slovenských legislatívnych pravidiel.
- 7) V individuálnom riešení banky môžu požadovať od klienta príslušné podklady preukazujúce jeho finančnú situáciu a stanoviť minimálne finančné plnenie zo strany klienta.

V Bratislave dňa 21. januára 2021.